

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Питання про доцільність запровадження єдиного соціального внеску (ЄСВ) обговорювався вже довгий час. З 1 січня 2011 року набрав чинності прийнятий 8 липня 2010 р. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Метою закону є реформування адміністративної системи загальнообов'язкового державного соціального страхування через створення єдиної системи збору та обліку страхових внесків, запровадження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та уникнення дублювання функцій фондів соціального страхування, пов'язаних із формуванням страхових коштів.

Згідно Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування [1].

Як і будь-яке нововведення, запровадження єдиного соціального внеску має свої переваги та недоліки.

З одного боку, прийняття закону дозволило створити умови для запобігання дублювання страховими фондами функцій, пов'язаних із формуванням страхових засобів, зокрема:

- скорочення обсягу роботи щодо реєстрацією страхувальників;
- формуванням і веденням інформаційної системи зведених даних про застрахованих осіб, забезпечення звітності, здійснення контролю за повнотою і своєчасністю стягнення внесків;
- зменшення кількості перевірок сплати внесків у цільові страхові фонди;
- скорочення адміністративних витрат фондів на виконання цих функцій;
- забезпечення більш широкого охоплення системою суб'єктів соціального страхування;
- збільшення доходів страхових фондів і більш ефективного використання засобів соціального страхування;
- спрощення системи звітності [2].

З іншого боку, в даному законі є певні недоліки та неточності:

- в частині 2 статі 7 Закону про ЄСВ передбачено: для осіб, які отримують зарплату за виконану роботу (послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, ЄСВ слід нараховувати на суму, котру визначають діленням зарплати (доходу) на кількість місяців, за які її нараховано, проте логічніше було б ділити на кількість днів, під час яких проводилися роботи;
- єдиний соціальний внесок потрібно буде нараховувати й на зарплату осіб, яким після звільнення з роботи нараховану зарплату за відпрацьований час, наприклад, премію за квартал;
- в законі зазначено, що роботодавці - фізичні особи при кожній виплаті

зарплати повинні сплачувати авансові внески до Пенсійного фонду, а чи мають їх сплачувати самозайняті особи, приватні підприємці не вказано;

у пункті 10 статті 9 зазначено, що в разі перерахування сум ЄСВ з рахунка платника на відповідні рахунки ПФУ днем сплати ЄСВ вважається день списання банком або Держказначейством суми платежу з рахунка платника незалежно від часу її зарахування на рахунок ПФУ. Проте не відомо куди саме будуть зараховані ці кошти [1,3].

Звісно, введення єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування значно полегшило життя роботодавцям та підприємцям у частині нарахування та сплати соціальних внесків, позбавивши необхідності перераховувати кошти на різні рахунки, або простоювати черги при поданні звітності в кожному із фондів. Проте, застосування єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування викликає виникнення ряду дискусійних питань серед бухгалтерів-практиків.

На думку вчених, які займалися дослідженням даного питання, щоб уникнути всіх неточностей і недоліків закону потрібно внести ряд удосконалень та уточнень до нього: під час підрахунку зарплати осіб за виконану роботу, строк виконання яких перевищує календарний місяць, єдиний соціальний внесок слід нараховувати на суму, котру визначають діленням зарплати (доходу) на кількість днів, а не місяців; уточнити чи мають сплачувати авансові внески до Пенсійного фонду, самозайняті особи, приватні підприємці; провести реорганізацію звітності, щодо сплати єдиного соціального внеску та навести чіткий порядок звітування до всіх фондів.

Література:

1. *Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 2464-VI від 08.07.2010р.*

2. *Волошина О.В., Попко Є.Ю. Методичні рекомендації по обліку нарахування та утримання єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування // Облік і фінанси АПК. - 2010. - № 4.- С. 4-17.*

3. *Ніконець О.М., Кравчук В.С. Окремі аспекти впровадження нового процесу обліку єдиного соціального внеску // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rusnauka.com.*